

Световен ден на бежанеца 2022 г.

Нямаме право да пренебрегваме здравните потребности на 100 милиона насилствено разселени лица

Броят на насилствено разселените лица в световен мащаб се равнява на населението на Германия и Холандия взети заедно.

Д-р Ханс Хенри П. Клуге

„Не мога да си намеря място от тревога. Изпитвам постоянен страх. Хората като мен се нуждаят от психична подкрепа, защото се чувстваме ужасно объркани. И майка ми е в такова състояние – плаче, следи новините на телефона и се пита какво още може да се случи. Моята малка сестра също – не ще да играе, не желае да общува с никого; иска само да се прибере вкъщи.“ Това са думите на [двадесетгодишната украинка Олга, която описва живота си на бежанец след като наскоро се прибира у дома.](#)

[През месец юни се навършват 100 дни от началото на войната в Украйна.](#) Милиони хора са принудени да напуснат домовете си и страдат от огромен стрес, причинен от неизвестността. [Над 5.1 милиона души са избягали в съседни държави и по-далеч. Още повече хора са потърсили подслон в рамките на страната.](#) Със собствените си очи видях разрушителното въздействие върху живота и здравето на хората, когато посетих Украйна, Полша, Молдова и Чехия. Европа преживява най-голямото разселване на бежанци за последните 75 години.

Днес е Световният ден на бежанеца. [Днес се прекланяме пред силата и смелостта на приблизително 100 милиона души по света, които са избягали от дома си.](#) Ако бъдат събрани на едно място, броят им ще се равнява на населението на Германия и Нидерландия взети заедно. В днешния взаимосвързан свят нямаме право да пренебрегваме здравните нужди на тези хора.

Точно сега наблюдаваме огромна необходимост от персонализирани грижи за психично здраве и психосоциална подкрепа за бежанците от Украйна в приемащите страни. Много от тези хора – преобладаващо жени и деца – са дълбоко поразени от преживяното: животозастрашаващи събития, разселване, прекъснати семейни и социални връзки, загуба на дом и средства за препитание, липса на достъп до здравни, образователни и социални услуги, страх и безпокойство за онези, които остават в конфликтните зони.

Да станеш свидетел на въоръжен конфликт, война, разселване, раздяла със семейството, зверства и други животозастрашаващи събития може да има огромни и често дълготрайни негативни последици за психичното здраве.

WHO Country Office, Bulgaria

c/o National Center of Public Health and Analysis
15 Akad. Ivan Ev. Geshov blvd., fl. 5, office 26
BG-1431 Sofia
Bulgaria

Tel.: +359 2 851 08 89
Fax: +359 2 954 92 50

Email: whobul@euro.who.int
Website: <http://www.euro.who.int/bulgaria>

Въздействие на войната върху психичното здраве

В острата фаза повечето хора изпитват значителен дистрес като чувство на тревожност, тъга, отчаяние и безнадеждност; нарушен сън; умора; и раздразнителност. Това са естествени реакции и обикновено се подобряват с времето. Въпреки това, тъй като конфликтът продължава, рискът да се развие посттравматично стресово разстройство (ПТСР) се увеличава драстично, особено ако дадено лице е пряко засегнато от войната, например загуба на любим човек или нараняване.

В такъв момент особено уязвими са децата. Силните тревожни преживявания могат да повлияят на психичното им благосъстояние, което често води до значителни поведенчески и емоционални проблеми.

Бежанците трябва да имат достъп до качествена здравна помощ, включително услуги за психично здраве и психосоциална подкрепа.

Това се отнася за всички бежанци, без значение откъде са дошли. Не забравяйте, че никой не става бежанец по собствено желание. Тези хора са прокудени от домовете си заради военен конфликт, преследване или природни бедствия.

Какво прави СЗО

Регионалният офис на СЗО за Европа оказва съдействие на страните от Европа и Централна Азия, за да могат да се погрижат за здравните потребности на бежанците, без значение откъде са пристигнали, като се разшири предлагането на дейности и подкрепа.

Това означава да се откликне на непосредствените здравни нужди и да се помогне на страните да изградят здравни системи, които отчитат потребностите на бежанците и преодоляват културните и езиковите бариери. Още в първите дни от началото на войната СЗО Европа изпраща експерти в Украйна и съседните страни, за да започнат сложния процес на координиране на психично-здравната и психосоциалната подкрепа, като например информиране на пристигащите бежанци със съществуващи психични състояния къде могат да получат помощ, независимо дали чрез осигуряване на психотропни лекарства или консултации.

Длъжни сме да признаем и да отчетем факта, че големият брой пристигащи бежанци ветроятно бързо ще окажат натиск върху здравните системи, дори в проспериращите държави. В днешния неспокоен свят е даже още по-важно да предвидим и да се подготвим за тези обстоятелства, като допринасяме за устойчивостта на здравната система и защитаваме правото на всички да бъдат здрави – включително на милионите наши събратя, които са напуснали родните си места, за да спасят живота си.

Нека подадем ръка на бежанци като Олга в Европейския регион на СЗО и по целия свят, като превърнем нашата солидарност в практически и устойчиви действия – сега и в бъдеще.

Д-р Ханс Хенри П. Клуге е регионален директор на Световната здравна организация за Европа.